

Randmeerconcertbrief seizoen 2014/15 nr. 3

Storytelling

Eva Stegeman viool

Folke Nauta piano

Huib Ramaer verteller

Catharinakapel Harderwijk
zondag 26 oktober 2014

- 1 programma
- 2 biografie musici
- 3/4 notities bij het concert
- 4 agenda seizoen 2014/15
- 5 contact en locaties

3e Randmeerconcert - seizoen 2014/15
zondag 26 oktober 2014 11.00 en 14.00 uur
Catharinakapel Harderwijk

Eva Stegeman viool, Folke Nauta piano, Huib Ramaer verteller

De onderstaande werken worden geheel of gedeeltelijk ten gehore gebracht. Huib Ramaer schetst, ondersteund door lichtbeelden, brieven, anekdotes en getuigenissen van vrienden, de sfeer van het Amsterdamse muziekleven aan het einde van de 19^e eeuw.

Amanda Maier
(1853-1894)

Violsonate in b (1874)

Allegro

Andantino - Allegretto; un poco vivace - Tempo primo

Allegro molto vivace

Johannes Brahms
(1833-1897)

Violsonate nr. 3 op. 108 (1888)

Allegro

Adagio

Un poco presto e con sentimento

Presto agitato

Amanda Maier

Sechs Stücke voor viool en piano (1879)

1. Allegro vivace

2. Allegretto con moto

3. Lento

4. Allegro molto. Leidenschaftlich

5. Tranquillamente. Innig

6. Allegro, ma non troppo. Frisch, schwedisch — un poco tranquillo — Andante con moto — Presto — Tempo I

Julius Röntgen / Amanda Maier
(1855-1932)

Zwiesgespräche (1882)

1. Allegretto con moto

3. Allegro energico

5. Andante espressivo

7. Andante comodo

9. Moderato

2. Moderato ed espressivo

4. Allegretto con gracia

6. Allegro con spirito

8. Prestissimo

10. Allegro molto vivace

Eva Stegeman studeerde viool bij Davina van Wely aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Daarna volgde zij een postgraduate studie in Londen bij David Takeno aan de Guildhall School of Music and Drama. Daar werd haar de M. Warsaw Chamber Music Interpretation Award toegekend.

In 1995 won zij de tweede prijs op het 15e Nationaal Vioolconcours Oskar Back voor haar vertolking van het vioolconcert van Beethoven. Zij nam deel aan internationale masterclasses onder leiding van beroemde violisten en pedagogen.

Stegeman soleerde met orkesten en ensembles als het European Union Chamber Orchestra, Sinfonia Rotterdam, Sinfonietta Amsterdam en vele andere..

Sinds 2003 is zij 'dirigerend concertmeester' bij het European Union Chamber Orchestra, dat altijd zonder dirigent optreedt. Sinds 2007 is zij concertmeester van Sinfonia Rotterdam (voorheen Rotterdams Kamerorkest). Als concertmeester is Stegeman te gast bij verschillende orkesten.

Daarnaast profileert Stegeman zich in het bijzonder op het gebied van kamermuziek. Haar veelzijdige interesse reikt van de vroege barok tot en met hedendaagse muziek en wereldpremières. Stegeman is oprichter en artistiek directeur van Internationaal Kamermuziekfestival Den Haag dat sinds 2003 jaarlijks plaatsvindt. Het festival heeft zich onder haar leiding een vaste plaats in het Nederlandse muziekleven verworven en staat bekend om zijn hoge artistieke kwaliteit, innovatieve karakter en persoonlijke festivalsfeer. In 2012 vierde het festival zijn 10-jarig bestaan.

Eva Stegeman bespeelt een Giovanni Battista Rogeri (Brescia) viool uit 1680.

Folke Nauta werd op 12-jarige leeftijd toegelaten tot de vooropleiding voor bijzonder begaafden aan het Conservatorium te Zwolle. Hij vervolgde zijn studie aan het Amsterdams Conservatorium, waar hij in 1997 met een 10 met onderscheiding afstudeerde. Zijn leraren waren Rudy de Heus en Jan Wijn. Reeds op jonge leeftijd was Folke Nauta diverse malen prijswinnaar op nationale en internationale pianoconcoursen.

Hij verzorgde de première van het aan hem opgedragen Eerste pianoconcert van Willem Jeths in 1995. In de loop der jaren heeft Folke Nauta als solist gespeeld in alle grote zalen in Nederland, en tevens in o.a. Noorwegen, Engeland, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland. Daarnaast is hij ook een ervaren kamermuzikspeler: zo werkte hij jarenlang samen met cellist Jeroen den Herder en violiste Janine Jansen. In het seizoen 1999-2000 trad hij op als duo met Janine Jansen in een aantal grote Europese concertzalen en debuteerden zij in de New Yorkse Carnegie Hall.

In het brede solorepertoire van Folke Nauta, dat zich uitstrekt van Bach tot hedendaagse muziek, ligt het accent op werken uit de Romantiek. Hij combineert graag het traditionele repertoire met minder bekende composities, waardoor boeiende programma's ontstaan.

Pers en publiek roemen Folke Nauta met name om zijn natuurlijke en geconcentreerde manier van musiceren, waarbij behalve zijn technisch gemak ook zijn melodische gaven opvallen. Of zoals pianopedagoog Jan Wijn het samenvatte: "Zijn bijzondere talent is een gelukkig samengaan van vele kwaliteiten: virtuoze techniek, grote muzikale intelligentie, smaakvolle en gevoelige voordracht, inzicht in structuur, feilloos geheugen en stijlbesef."

Afgelopen jaren stond voor Folke Nauta - zelf van half-Noorse afkomst - grotendeels in het teken van de muziek van Edvard Grieg. Hij bracht verschillende pianowerken voor het voetlicht en werkte samen met diverse collega-musici in de uitvoering van Griegs kamermuziek. Zowel in Nederland als in Noorwegen heeft hij met succes muziek van zowel Grieg als Röntgen vertolkt, onder meer tweemaal in de concertzaal van Trolldhaugen (Edvard Griegs villa, thans museum) in Bergen, Noorwegen.

Huib Ramaer treedt regelmatig op als verteller of acteur in muziekproducties met een theatrale omlijsting zoals Slapen zonder Schumann (Gergiev Festival 2008) of l'Histoire du Soldat (Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Etienne Siebens, Gelderse muziekzomer 2009). Met Domestica Rotterdam brengt hij muzikale salons waarin scholieren poëzie voordragen en concertseries omlijst door verhalen in de Laurenskerk (Lof en Lust 09). Hij presenteerde Liederen à la Carte met de sopraan Irene Maessen en pianiste Marja Bon (Genève 2007).

De Nederlandse Bach Vereniging vroeg hem voor een programma over Anna Magdalena en de familie Bach (april 2008). In het Concertgebouw (Amsterdam) en Muziekcentrum Vredenburg (Utrecht) presenteerde hij de serie Kunst van het Luisteren (2004-06). Bij de KRO op de Maandagavond was hij wekelijks te beluisteren met een eigen column-klassiek (2001-2005) op Radio Vier. Voor ensemble Cobla da Principal schreef en speelde hij een eigen bewerking van Rameau's Indes galantes in Franse en Nederlandse versies. In een regie van Ger Thijs speelde hij Haydn in een voorstelling over de geboorte van de symfonie, met de New Dutch Academy o.l.v. Simon Murphy met livevideobeelden (2007). Huib Ramaer is docent muziekgeschiedenis (Hogeschool voor de Kunsten ArtEZ) en freelance presentator, concertinleider en schrijver over muziek.

Teksten biografieën enigszins aangepast i.v.m. beschikbare ruimte.

In dit tweede concert dat onder de noemer 'Storytelling-romantische componistenverhalen' door de musici en verteller wordt gegeven, staat de Zweedse componiste en violiste Amanda Maier, centraal. In 'Amanda Back on Tour' wordt met muziek, beeld en verhaal het verhaal verteld van een 'gevierd violiste en miskend componist'. Met behulp van brieven, dagboekfragmenten, eenvoudige theatrale middelen, een moderne beamer en de instrumenten wordt het verhaal achter de muziek en de componisten belicht. Net als in het eerste concert dat in 2012 onderdeel uitmaakte van de Randmeerconcerten speelt ook de Nederlands-Duitse componist Julius Röntgen weer een belangrijke rol. Niet voor niets zijn de schaarse opnamen van de werken van Amanda Maier te vinden onder de naam Amanda Röntgen-Maier.

In deze toelichting wijden we verder niet al te veel uit over het verhaal achter Maier en haar tragische lot. De werken voor viool en piano die vandaag van haar op het programma staan verdienen echter wel enige aandacht.

De Violonsonate in B. mineur uit 1874 is haar meest uitgevoerde werk, en het enige waar enkele opnamen (wij konden er drie vinden) van zijn gemaakt. Deze sonate in drie delen vertoont sterke verwantschap met de muziek van Schumann. Dat mag geen verrassing heten gezien de populariteit van Schumann in die tijd, en het feit dat haar compositie-docent Carl Reinecke een van de grote voorvechters van Schumanns muziek is geweest.

Uiterst links Amanda Maier, rechts haar vader Carl Maier. Foto vóór 1877.

Het eerste deel (Allegro) is vol van hoogromantische passie. Het in 3/8 geschreven Andantino-Allegretto un poco vivace-Tempo Primo vormt het tweede deel, en is een langzaam deel, met in het midden een uitstapje dat aan een Scherzo doet denken. Het slotdeel is een daverend rondo dat triomfantelijk in majeur eindigt. Kortom, een heerlijk stuk, dat mocht het geschreven zijn door een bekendere componist, wellicht tot de standaardliteratuur voor de viool was gaan behoren.

Naast deze sonate die haar in 1875 de prijs van de Zweedse Koninklijke Muziekacademie opleverde, staan enkele delen uit Maiers Sechs Stücke voor viool en piano, en delen uit het samen met Röntgen gecomponeerde Zwiegespräche op het programma. Van de eerste zijn overigens enkele delen te op Youtube vinden. Ook deze muziek maakt nieuwsgierig naar wat Maier nog meer heeft geschreven en had kunnen schrijven en de verhalende omlijsting die vandaag op het programma staat.

Dat Brahms' Violonsonate No. 3 in D mineur de werken van Maier flankeert mag geen toeval heten. Brahms bewonderde zowel haar violistische als compositorische kwaliteiten en stuurde Maier een eerste vroege versie van de sonate waar vandaag alleen het derde deel van wordt gespeeld. Mede op basis van haar commentaren en suggesties is het stuk geworden wat het uiteindelijk werd; een van de meest geliefde werken voor viool en piano. Om het stuk in zijn geheel te kunnen plaatsen, en een ieder aan te sporen het stuk in zijn geheel te gaan beluisteren, volgt hier de beschrijving van de sonate in zijn geheel.

Brahms schreef het tussen 1878 en 1888. Een periode die werd vooraf gegaan door de voltooiing van zijn vier symfonieën. In de kamermuziekwerken die hij na deze symfonische periode schreef bereikte hij in de woorden van musicoloog Walter Frisch 'a remarkable new level of economical lyricism'. De vier compacte delen nemen even veel tijd in beslag (ongeveer 20 minuten) als alleen het eerste deel van het pianokwartet in F Mineur uit 1864. Brahms laat kortom in deze periode zien dat lyriek hand in hand kan gaan met een zeer compacte structuur.

De sonate waarvan vandaag het derde deel klinkt weerspiegelt deze observatie van Frisch volledig. Het openingsdeel, een Allegro, start in een bijna ingehouden sfeer (sotto voce) met een lyrische melodie van de viool. Opmerkelijk is in dit deel verder de constant door de piano in de bas aangehouden A (ongeveer een volle minuut), in de ontwikkeling die volgt op de introductie van het hoofdthema. Het Adagio dat daar op volgt is zo betoverend mooi, als het derde korte deel (Un poco presto e con sentimento) speels is. Grote contrasten, veel akkoorden in de viool, en fascinerend syncopisch vraag-antwoord spel tussen viool en piano. Het slotdeel, Presto agitato, vormt het uitbundige en expressieve slot van de sonate. Zeker in dit slotdeel is de eerder genoemde compacte structuur goed terug te horen. Brahms heeft weinig tijd nodig om naar prachtige muzikale erupties toe te schrijven. Het vuur dooft nimmer, en de opzweepende weg naar de slotcadens is zo meeslepend dat de luisteraar aan het slot verbluft en voldaan achterblijft.

Eelco van Wijk

Amanda Maier

Uitgebreid artikel over Amanda Maier:

<http://www.sophie-drinker-institut.de/cmsms/index.php?page=maier-amanda>

<http://www.swedishmusicalheritage.com/composers/maier-rontgen-amanda>

Wie Zwiegespräche zelf eens wil spelen, vindt hier de volledige partituur van Zwiegespräche als PDF.

http://www.composerbase.com/music/pdf/1/rontgen/zwiegespraeche_op19.pdf

De vioolsonate (volledig gespeeld)

<https://www.youtube.com/watch?v=UC3ye6sSOpo>

Sechs Stücke, deel 2 Allegretto con moto.

<https://www.youtube.com/watch?v=4E7ojoR1mJw>

Idem deel3. Lento

<https://www.youtube.com/watch?v=1Z0nM5pEakQ>

En dan kom je bij het zoeken toevallig terecht bij een vrij onbekende componist. Toch de moeite waard om ook eens te beluisteren! Yngve Sköld (1899-1992)

<https://www.youtube.com/watch?v=LEy6blf22Hs>

Johannes Brahms

Sonate nr. 3. Itzhak Perlman viool en Vladimir Ashkenazy piano.

<https://www.youtube.com/watch?v=yXFSI-u5S8M>

Sonate nr. 1, 2 en 3. Arthur Grumiaux viool en György Sebök piano

<https://www.youtube.com/watch?v=5kvr-pJN1rs>

Sonate nr. 3. David Oistrach viool en Svjatoslav Richter piano

<https://www.youtube.com/watch?v=7a7027n6Duw>

- 1 zaterdag **27 september 2014** 20.00 u. Putten Kasteel De Vanenburg
Amsterdam Ensemble & Hanneke de Wit (sopraan)
- 2 zondag **12 oktober 2014** 14.00 u. Zeewolde De Verbeelding
Esra Pehlivanli (viool) & Anastasia Safonova (piano)
- 3 zondag **26 oktober 2014** 11.00 en 14.00 u. Harderwijk Catharinakapel
Eva Stegeman (viool) & Folke Nauta (piano), Huib Ramaer (verteller)
- 4 zaterdag **15 november 2014** 20.00 u. Ermelo Oude Kerk
Goldberg Strijktrio
Anna Magdalena den Herder (altviool), Cécile de Beauregard (viool),
Marcus van den Munckhof (cello)
- 5 zondag **30 november 2014** 14.00 u. Nunspeet Villa Vennendal
Enno Voorhorst (gitaar)
- 6 zondag **4 januari 2015** 14.00 u. Nunspeet Hotel NH Sparrenhorst
Britten Jeugd Strijkorkest o.l.v. Loes Visser
- 7 zondag **25 januari 2015** 11.00 en 14.00 u. Harderwijk Catharinakapel
Doris Hochscheid (cello) & Frans van Ruth (piano)
- 8 zondag **15 februari 2015** 14.00 u. Nunspeet Villa Vennendal
Van Amsterdam Duo
Jeanine (viool) & Vincent van Amsterdam (accordeon)
- 9 zaterdag **7 maart 2015** 20.00 u. Ermelo Oude Kerk
Trio Suleika
Emmy Storms (viool), Pepijn Meeuws (cello), Maurice Lammerts van Bueren (piano)
- 10 zondag **29 maart 2015** 14.00 u. Zeewolde De Verbeelding
Jong Talent van Academie Muzikaal Talent o.l.v. Erica Waardenburg
- 11 zaterdag **11 april 2015** 20.00 u. Putten Kasteel De Vanenburg
Michael Gees (piano)

Het Jacques Rambonnet Vriendenconcert zal plaatsvinden in Elburg op
zondag 14 december 2014 Aanvang: 14.00 uur

Contactpersonen en adressen

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet
dhr. Wim Bömer

E-mail: nunspeet@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 252968

voor Harderwijk
dhr. Wouter Molendijk

E-mail: harderwijk@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 421704

voor Ermelo
mevr. Henny van Manen-Aartsen

E-mail: ermelo@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 563634

voor Putten
dhr. Leo van Wijk

E-mail: putten@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353842

voor Zeewolde
dhr. Henk de Wit

E-mail: zeewolde@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 036 5223272

secretariaat
dhr. Anne de De Vries

E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl

financiën
dhr. Ruud Veldhuizen

E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353813
Burg. Vermeerlaan 8, 3881 GZ Putten

concertcoördinator:
dhr. Roel Norg

E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 551703
Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo

publiciteit/perscontacten:
dhr. Maarten de Lussanet

E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl

digitale media:
dhr. Adri Kuiper

E-mail: media@randmeerconcerten.nl

website Randmeerconcerten

www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.
Concertkaarten te koop op de concertlocatie. Voorverkoop via de website.

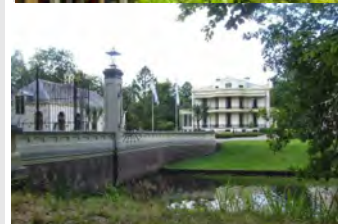
Catharinakapel
Klooster 1
3841 EN Harderwijk

De Verbeelding
De Verbeelding 25
3892 HZ Zeewolde

Hotel NH Sparrenhorst
Eperweg 46
8072 DB Nunspeet

Kasteel De Vanenburg
Vanenburgerallee 13
3882 RH Putten

Oude Kerk
Kerkbrink 1
3851 MB Ermelo

Villa Vennendal
Vennenpad 5
8072 PX Nunspeet

Muzikado

The background of the slide features a stylized illustration of a violin in shades of brown and orange, positioned diagonally. Overlaid on the violin are several musical staves with black notes and clefs. The background has a light yellow to white gradient.

Geef een concert cadeau
Voor 21 euro bij de kassa